

**RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM MEDIACJI
PRZY PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOLE INFORMATYKI
I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W ŁOMŻY
W ROKU AKADEMICKIM 2020/2021**

1. Informacje ogólne

Zarządzeniem Jego Magnificencji Rektora PWSliP w Łomży - dra hab. Dariusza Surowika, prof. PWSliP Nr 26/2019 z dnia 29 marca 2019 r., wydanym na podstawie § 35 ust. 5 pkt. 9 Statutu PWSliP w Łomży oraz Uchwały Senatu PWSliP w Łomży Nr 66/2018 z dnia 25 października 2018 r., z dniem 1 kwietnia 2019 r. powołano jednostkę ogólnouczelnianą - Centrum Mediacji przy PWSliP, której koordynatorem została dr Marta J. Skrodzka.

Do podstawowych zadań przedmiotowej jednostki należą:

- a) edukacja w praktyce** – w tym m.in. kształcenie studentów na przyszłych mediatorów poprzez zapewnienie im możliwości praktycznego udziału w postępowaniach mediacyjnych (po uzyskaniu wcześniejszej zgody stron postępowania mediacyjnego), a tym samym stworzenie stałych dyżurów mediacyjnych w sądach; oraz udział studentów, jako obserwatorów, w postępowaniach mediacyjnych toczących się w Centrum Mediacji;
- b) rozwój naukowy w zakresie mediacji** – m.in. poprzez prowadzenie badań nad mediacją w Polsce we współpracy z praktykami, organizację i udział we wspólnych wydarzeniach poświęconych problematyce mediacji np. konferencjach, panelach dyskusyjnych, spotkaniach - debatach teoretyczno-praktycznych, czy spotkaniach „okrągłego stołu”;
- c) promocja** mediacji na terenie województwa podlaskiego, a w szczególności w subregionie łomżyńskim;
- d) usługi** w zakresie mediacji polegające m.in. na prowadzeniu: certyfikowanych szkoleń dla mediatorów, przyszłych mediatorów, pracowników przedsiębiorstw, prawników zainteresowanych nabyciem umiejętności z zakresu rozwiązywania sporów i prowadzenia postępowań mediacyjnych; - nowoczesnych i dostosowanych do oczekiwań oraz potrzeb rynku programu studiów podyplomowych z zakresu mediacji dla przyszłych mediatorów sądowych.

Rok akademicki 2020/2021 był drugim pełnym okresem funkcjonowania Centrum Mediacji. Pomimo dalszego rozwoju ogólnoswiatowej pandemii koronawirusa COVID-19, oraz wprowadzenia na Uczelni formuły prowadzenia zajęć w systemie zdalnym, Centrum

Mediacji musiało wprowadzić rozwiązania polegające na pełnieniu dyżurów telefonicznych (zamiast stacjonarnych) oraz prowadzeniu mediacji zarówno w formie bezpośredniej przy uwzględnieniu wytycznych ogólnouczelnianych oraz wytycznych GIS, związanych z koniecznością zachowania i przestrzegania określonego reżimu sanitarnego, jak i w formie pośredniej – tj. mediacji online. W związku z tym w okresie od 1 października 2020 r. do 30 września 2021 r. Centrum podjęło szereg działań, z których raport przedstawiono poniżej.

2. Działalność dydaktyczno-praktyczna Centrum w okresie od 1 października 2020 r. do 30 września 2021 r.:

W celu umożliwienia realizacji działań o charakterze dydaktyczno-praktycznym Centrum kontynuuje współpracę z czterema sądami z okręgu łomżyńskiego, tj.: Sądem Okręgowym w Łomży, Sądem Rejonowym w Łomży, Sądem Rejonowym w Grajewie i Sądem Rejonowym w Zambrowie. Celem podpisanych porozumień jest przede wszystkim:

- a) organizacja dyżurów mediatorów Centrum Mediacji wraz ze studentami PWSliP w Sądzie, podczas których będą prowadzone spotkania informacyjne dla stron postępowań sądowych, chcących wziąć udział w postępowaniu mediacyjnym w Centrum Mediacji;
- b) prowadzenie postępowań mediacyjnych przez stałych mediatorów sądowych wpisanych na listę Prezesa Sądu Okręgowego w Łomży współpracujących z Centrum Mediacji, przy udziale studentów PWSliP, w przypadku wyrażenia przez strony postępowania mediacyjnego zgody na udział osób trzecich i podpisanie przez studentów PWSliP klauzuli poufności;
- c) współorganizacja wydarzeń w ramach corocznego Międzynarodowego Tygodnia Mediacji, polegających m.in. na: symulacji postępowania mediacyjnego, czy zorganizowanie i przeprowadzenie debaty oksfordzkiej itp.

W związku z tym, aby zorganizować i przeprowadzić zaplanowane działania z sądami z subregionu łomżyńskiego w roku akademickim 2020/2021 Centrum nawiązało formalną współpracę z ośmioma mediatorów (będącymi stałymi mediatorami sądowymi), z których dwóch pełniło nieodpłatne dyżury telefoniczne (w systemie naprzemiennym) dla stron postępowań toczących się w: SO w Łomży, SR w Łomży, SR Grajewie i SR w Zambrowie.

Tak zorganizowana współpraca, pomimo pandemii koronawirusa COVID-19, pozwoliła na przeprowadzenie łącznie 50-ciu telefonicznych dyżurów w sądach, w ramach których mediatorzy odebrali kilkadziesiąt telefonów informując dzwoniących o istocie i zasadach postępowania mediacyjnego. Do mediatorów Centrum współpracujące z nim sądy skierowały do mediacji 51 spraw. Ponadto do Centrum

zgłosiły się dwukrotnie strony, z prośbą o przeprowadzenie mediacji w tzw. trybie pozasądowym w ich sprawie. Ze skierowanych spraw, w 43-ech z nich strony wyraziły zgodę na przeprowadzenie postępowania mediacyjnego (przy czym w 14-tu sprawach postępowanie mediacyjne wciąż się toczy, zatem nie mogą być brane pod uwagę przy ocenie skuteczności prowadzonych postępowań mediacyjnych). W 14-tu z 29-ciu przeprowadzonych i zakończonych postępowaniach mediacyjnych strony zawarły ugodę i zakończyły spór polubownie, co oznacza w tej chwili prawie 50% skuteczność mediacji przeprowadzonych w Centrum.

Liczby spotkań informacyjnych, postępowań mediacyjnych i ugód prowadzonych w poszczególnych sądach obrazują poniższe tabele.

Tabl. 1: Działalność Centrum Mediacji – dane liczbowe z podziałem na sądy

	SO w Łomży	SR w Łomży	SR w Zambrowie	SR w Grajewie	SR w Wysokiem Mazowieckiem	Mediacje pozasądowe
liczba odbytych dyżurów	N/D	N/D	N/D	N/D	N/D	N/D
liczba spraw, w których mediator przeprowadził spotkanie informacyjne	0	0	0	0	0	0
liczba spraw, w których mediator otrzymał skierowanie sprawy do mediacji	20	8+14 toczących się	4	5	0	2
liczba spraw, w których mediator przeprowadził mediację	12	6 + 14 toczących się	4	5	0	2
liczba spraw, które zakończyły się zawarciem ugody	3	2 + nieznany wynik w 14-tu toczących się sprawach	3	4	0	2
średnia długość trwania jednej mediacji	30 dni	60 dni	30 dni	45 dni	0	1 dzień

Opracowanie własne przygotowane m.in. w oparciu raporty przekazane przez mediatorów współpracujących w sądach.

Tabl. 2: Działalność Centrum Mediacji – dane liczbowe z podziałem na kategorie spraw skierowanych do mediatorów Centrum Mediacji i informacja o przeprowadzonych mediacjach w poszczególnych kategoriach spraw

	SO w Łomży	SR w Łomży	SR w Zambr owie	SR w Grajewie	SR w Wysokiem Mazowieckie m	Mediacje pozasądowe
Sprawy rozwodowe	10 (w 8. przepr. post. med.)	0	0	0	0	1
Sprawy cywilne inne niż rozwodowe i rodzinne (oznaczone sygn. akt C, Ns)	0	3 + 14 toczacych się (w 2+14 przepr. post. med.)	4 (w 4. przepr. med.)	0	0	1
Sprawy z zakresu prawa rodzinnego – alimenty, władza rodzicielska (oznaczone sygn. akt Nsm, RC)	7 (w 4. przepr. post. med.)	3 (2. przepr. med.)	0	5 (w 4. przepr. med.)	0	0
Sprawy nieletnich oznaczone sygn. akt Nkd)	0	1 (w 1. przepr. post. med.)	0	0	0	0
Sprawy z zakresu prawa pracy (oznaczone sygn. akt P)	0	0	0	0	0	0
Sprawy gospodarcze (oznaczone sygn. akt GC)	0	1 (w 1. przepr. post. med.)	0	0	0	0
Sprawy karne (oznaczone sygn. akt K)	3 (w żadnej nie przepr. post. med.)	0	0	0	0	0

Opracowanie własne przygotowane m.in. w oparciu raporty przekazane przez mediatorów dyżurujących w sądach.

Kolejnym z założeń Centrum jest zapewnienie studentom PWSiP możliwości zdobycia wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych w zakresie mediacji, w formie dodatkowego, nieodpłatnego, adresowanego do wszystkich zainteresowanych takim szkoleniem studentów Uczelni, realizowanym w II semestrze roku akademickiego 2019/2020. Niestety ze względu na dużą interaktywność spotkań (m.in. symulacje mediacji), wymagającą bezpośredniego kontaktu osobistego, w zaistniałej sytuacji pandemii koronawirusa COVID-19 wskazana aktywność nie mogła zostać podjęta w przewidzianej dotychczas formule. Jednak w roku akademickim 2021/2022 planowane jest zmodyfikowanie programu szkolenia i dostosowanie go do ewentualnych obostrzeń sanitarnych tak sprawdzić możliwość przeprowadzenia go w systemie nauczania zdanego.

3. Działalność naukowa i promocyjna Centrum w okresie od 1 października 2020 r. do 30 września 2021 r.:

Działalność promocyjna, ze względu na ogólnoswiatową pandemię koronawirusa oraz brak obchodów Międzynarodowego Tygodnia Mediacji i Światowego Dnia Mediacji, została

zminimalizowana do informowania osób dzwoniących w trakcie dyżurów telefonicznych o idei i zasadach oraz zaletach postępowania mediacyjnego. Ponadto Centrum udało się formalnie sfinalizować nieodpłatne przekazanie praw autorskich do zaprojektowanego logotypu Centrum i systemu identyfikacji wizualnej.

Działalność naukowa Centrum związana była przede wszystkim z kontynuacją badań nad problematyką mediacji i wydaniem w ogólnopolskim czasopiśmie naukowym Wiadomości Ubezpieczeniowe (70 pkt) dwóch artykułów naukowych: M. J. Skrodzka, A. Szafranek, M. Ziemblicki, O potrzebie istnienia wyspecjalizowanych centrów mediacji w Polsce - przykład Centrum Mediacji Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego (studium przypadku) oraz M. J. Skrodzka, A. Szafranek, Ocena roli wyspecjalizowanych centrów mediacji – na przykładzie Wydziału Pozasądowego Rozwiązywania Sporów w Biurze Rzecznika Finansowego. Ponadto wyniki prowadzonych badań były prezentowane przez dr Martę Janinę Skrodzką podczas ogólnopolskich konferencji naukowych:

a) 26.10.2020 r. udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Czy i jak mediować w sektorze publicznym?” zorganizowanej online przez UEK, Krakowską Izbę Adwokacką, Rzecznika Finansowego oraz Centrum Mediacji przy NRA i prelekcja nt.: „Elementy składowe oceny skutków zawarcia ugody jako wynik ewaluacji (analiza SWOT-TOWS). Prawidłowość oceny skutków ugody jako warunek wyłączający bezprawność gospodarowania środkami publicznymi”;

b) 20.04.2021 r. udział w Ogólnopolskim Webinarium „Rola Rzecznika Finansowego w rozwiązywaniu sporów na rynku finansowym” zorganizowanym online przez Biuro Rzecznika Finansowego i przeprowadzenie całego webinarium (godzinna prelekcja na temat roli Rzecznika Finansowego w rozwiązywaniu sporów zbiorowych) wraz z dr Damianem Barą (KUL);

c) 22-23.04.2021 r. udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Nieodpłatna pomoc prawna w dobie pandemii – wnioski de lege lata i de lege ferenda” zorganizowanej online przez Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku i prelekcja nt.: „Realizacja prawa do mediacji w dobie pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2”;

d) 18-19.06.2021 r., udział w II Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Mediacja w praktyce mediatora i pełnomocnika” zorganizowanej przez Centrum Mediacji przy Naczelnej Radzie Adwokackiej na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku pod patronatem dr. M. Romanowskiego – Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości RP i prelekcja nt.:

„Postępowanie mediacyjne w praktyce – czyli gra do jednej bramki – uwagi praktyczne mediatora nt. udziału pełnomocników stron w mediacji”.

4. Plany działalności Centrum na kolejne lata:

W związku ze stosunkowo krótkim okresem działalności Centrum, a także zaistniałą ogólnoswiatową sytuacją związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa COVID-19, w kolejnych latach planowane jest:

- a) podjęcie dalszych działań mających na celu polepszenie oferty edukacyjno-praktycznej opartej na współpracy z sądami regionu łomżyńskiego skierowanej do studentów PWSiIP i dostosowanej do aktualnie obowiązujących obostrzeń sanitarnych, w tym m.in. opracowanie programu interaktywnego szkolenia, które będzie mogło zostać przeprowadzone online;
- b) kontynuowanie sformalizowanej współpracy z mediatorami oraz dalszy stopniowy wzrost liczby prowadzonych postępowań mediacyjnych;
- c) kontynuowanie działań promocyjnych polegających m.in. na: dopracowaniu istniejącej strony internetowej Centrum; opracowaniu materiałów promocyjnych; nawiązaniu współpracy z samorządem gospodarczym;
- d) jak również rozwój naukowy w zakresie mediacji, czy opracowanie oferty usługowej poprzez wprowadzenie certyfikowanych szkoleń/studiów podyplomowych dla mediatorów, przyszłych mediatorów, pracowników przedsiębiorstw, prawników zainteresowanych nabyciem umiejętności z zakresu rozwiązywania sporów i prowadzenia postępowań mediacyjnych.

dr Marta Janina Skrodzka
Koordynator Centrum Mediacji przy PWSiIP w Łomży

Łomża, 30.9.2021 r.